

FORSVARSMINISTERIET
DANISH MINISTRY OF DEFENCE

Folketingets Forsvarsudvalg
Christiansborg

FORSVARSMINISTEREN
19. december 2018

Folketingets Forsvarsudvalg har den 30. november 2018 stillet følgende spørgsmål nr. 26 til forsvarsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Marie Krarup (DF).

Spørgsmål nr. 26

"Hvor mange gange har danske fly overskredet andre landes territorialfarvands grænser i 2013-2018 opgjort pr. år? Hvad mener forsvarsministeren, kan være årsagen til en eventuel overskridelse? Hvilke konsekvenser har det afstedkommet fra pågældende lands side?"

Svar:

Til brug for besvarelsen har Forsvarsministeriet indhentet bidrag fra Værnsfælles Forsvarskommando, som har fremsendt nedenstående opgørelse over antallet af gange danske fly (forstået som danske statsluftfartøjer) har overskredet andre landes territorialfarvandsgrænser uden forudgående tilladelse i perioden 2013 til 5. december 2018, opgjort pr. år. Værnsfælles Forsvarskommando angiver desuden den pågældende flytype samt årsagen til overskridelsen.

År	Antal	Flytype(r)	Land	Årsag
2013	0			
2014	1	T-17	Sverige	To minutter i svensk luftrum. Under civil lufttrafikkontrol.
2015	1	FENNEC	Sverige	0,5 sømils overskridelse i to minutter. Utilstigtet overskridelse.
2016	6	F-16	Sverige	300 meters overskridelse i under ét minut. Utilstigtet overskridelse.
		EH-101	Sverige	Tre minutter i svensk luftrum. Utilstigtet overskridelse under træning.
		EH-101	Finland	Flyvning fra støtteskibet ABSALON under øvelsen BALTOPS. Utilstigtet overskridelse.
		T-17	Sverige	To minutter i svensk luftrum på rute fra Bornholm til Karup. Under civil lufttrafikkontrol.
		DEFENDER	Sverige	Fem minutter i svensk luftrum. Under civil lufttrafikkontrol.
		CL-604	Sverige	Tre minutter i svensk luftrum. Under civil lufttrafikkontrol.
2017	1	Lynx	Sverige	Flyvning fra fregatten NIELS JUEL under øvelse BALTOPS. Flyveplan med udsendt diplomatisk tilladelse ikke fremsendt til svensk myndighed, jf. aftale, pga. teknisk udfald.
2018	0			

Værnsfælles Forsvarskommando oplyser endvidere følgende:

”Årsagen til overskridelser kan fordeles i to kategorier.

- Manglende opmærksomhed på egen position ved trænings- eller øvelsesflyvning.
- Ruteflyvning under civil lufttrafik kontrol uden diplomatisk tilladelse.

Trænings- og øvelsesflyvning er i de opgjorte tilfælde alle gennemført tæt ved landegrænser, og overskridelser har været utilstigtede og kortvarige.

Ruteflyvningerne under civil lufttrafikkontrol, hvor overskridelser sker, skyldes primært, at civile myndigheder i almindelighed ikke forholder sig til behovet for diplomatisk tilladelse eller territorialgrænser. I forbindelse med flyvning til og fra Bornholm vil en sikker og effektiv afvikling af lufttrafik ofte foranledige direktiver fra en civil kontrolenhed om at flyve i direkte linje mellem start- og slutpunkt, hvilket ofte indbefatter overflyvning af svensk territorium.

Danske statsluftfartøjer overflyver ofte Sverige med de fornødne tilladelser skrevet ind i flyveplaner. De opgjorte overskridelser ovenfor udgør undtagelser, hvor pilot og/eller kontrolenhed ikke har været opmærksom på manglen af sådanne tilladelser.

I tilfælde af at et dansk fly overskrider et nabolands territorium uden forudgående tilladelse, orienteres de pågældende landes vagtholdsledere i overvågningsenhederne, så snart overskridelsen erkendes. Erkendes en overskridelse uden forudgående tilladelse uden for dansk nærområde, som det var tilfældet med overskridelse af Finlands territorium i 2016, kontaktes en udpeget forbindelsesofficer eller myndighed hurtigst muligt.”

Forsvarsministeriet er ikke bekendt med, at der i den pågældende periode (2013-2018) er modtaget henvendelser fra udenlandske myndigheder eller ministerier med påtale af danske statsluftfartøjers overskridelse af andre landes territorialgrænser uden forudgående tilladelse. Der kan derfor ikke peges på afledte konsekvenser ved de opgjorte overskridelser.

Afslutningsvis kan i forlængelse af ovenstående oplyses, at Sverige og Danmark i maj 2018 indgik en teknisk aftale om gensidig adgang i fredstid til dansk og svensk luftrum, som opfølgning på den bilaterale militære rammeaftale fra 2016. Aftalen muliggør, at det danske afvisningsberedskab med 10 minutters varsel kan anvende udpegede luftkorridorer til transit gennem svensk luftrum i forbindelse med beredskabets operationelle opgaver.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen